

GAZETI RASMI LA SERIKALI YA MAPINDUZI YA ZANZIBAR

(Hupigwa Chapa kwa Amri ya Serikali)

Sehemu ya CXXVIII Nam. 6772

10 Mei, 2019

Bei, Shs. 2,000

Imekubaliwa na Mkuu wa Posta kuwa ni Gazeti

Hutolewa kila Ijumaa

YALIYOMO

Ukurasa

Mswada wa Sheria ya kuanzisha Jumuiya ya Mwakili Zanzibar, kuweka Malengo, Utekelezaji wa Shughuli za Jumuiya na mambo meingineyo yanayohusiana na hayo..... 127

SEHEMU YA SHERIA

Tangazo la Mswada lililotajwa hapo chini linatangazwa katika **Gazeti Rasmi** hili.

Tangazo la Mswada

Nam. : Mswada wa Sheria hii itajulikana kama Sheria ya kuanzisha Jumuiya ya Mwakili Zanzibar

TANGAZO

Mswada ufuatao utawasilishwa katika Mkutano wa Baraza la Wawakilishi utakaoanza tarehe 8 Mei, 2019 kwa kusomwa kwa mara ya kwanza na unachapishwa pamoja na Madhumuni na Sababu zake kwa ajili ya kutoa taarifa kwa wananchi.

ZANZIBAR

10 Mei, 2019

(Dkt. ABDULHAMID Y. MZEE)
**Katibu wa Baraza la Mapinduzi na
Katibu Mkuu Kiongozi.**

MSWADA*wa***SHERIA YA KUENZISHA JUMUIYA YA MAWAKILI ZANZIBAR,
KUWEKA MALENGO, UTEKELEZAJI WA SHUGHULI ZA
JUMUIYA NA MAMBO MENGINE YANAYOHUSIANA NA HAYO****IMETUNGWA** na Baraza la Wawakilishi, Zanzibar.**SEHEMU YA KWANZA
MASHARTI YA AWALI**Jina fupi
na kuanza
Kutumika.**1.** Sheria hii itajulikana kama Sheria ya Jumuiya ya Mawakili Zanzibar, 2019 na itaanza kutumika mara baada ya kutiwa saini na Rais.

Ufafanuzi.

2. Katika Sheria hii, isipokuwa kama maelezo yatahitaji vyenginevyo:

“Wakili” maana yake ni mtu aliyesajiliwa na kukubaliwa kuwa wakili wa kujitegemea chini ya masharti ya sheria husika;

“Mwanasheria Mkuu” maana yake ni Mwanasheria Mkuu wa Zanzibar aliyeteuliwa kwa mujibu wa Katiba ya Zanzibar, 1984;

“Jaji Mkuu” maana yake ni Jaji Mkuu wa Zanzibar;

“Baraza” maana yake ni Baraza la Jumuiya ya Mawakili Zanzibar lililoanzishwa chini ya kifungu cha 20 cha Sheria hii;

“Mkurugenzi wa Mashtaka” maana yake ni Mkurugenzi wa Mashtaka aliyeteuliwa kwa mujibu wa Katiba ya Zanzibar, 1984;

“Mwanasheria wa kigeni” maana yake ni mtu ambaye ameruhusiwa au kusajiliwa kufanya kazi ya uwakili katika nchi yoyote isiyokuwa Zanzibar kwa mamlaka ya kigeni ambayo imepewa kazi kwa mujibu wa sheria ya uidhinishaji na usajili wa mtu kufanya kazi ya uwakili katika nchi hiyo;

“Serikali” maana yake ni Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar;

“Mthibitishaji rasmi” maana yake ni wakili aliyefanya kazi za uwakili ambaye ameruhusiwa kuwa mthibitishaji rasmi na Jaji Mkuu;

“Viongozi wa Ofisi” maana yake ni Rais wa Jumuiya, Makamu wa Rais na Mtunza Fedha;

“Rais” maana yake ni Rais wa Zanzibar na Mwenyekiti wa Baraza la Mapinduzi;

“Rais wa Jumuiya” maana yake ni Rais wa Jumuiya ya Mawakili aliyechaguliwa chini ya kifungu cha 39 cha Sheria hii;

“Jumuiya” maana yake ni Jumuiya ya Mawakili Zanzibar iliyoanzishwa chini ya kifungu cha 3 cha Sheria hii;

SEHEMU YA PILI
KUANZISHWA KWA JUMUIYA YA MAWAKILI

3. Kunaanzishwa chombo kinachojitegemea kitakachojulikana kama Jumuiya ya Mawakili Zanzibar ambacho ni endelevu na chenye muhuri wake, na kwa jina lake kina uwezo wa: Kuanzishwa
Jumuiya.

- (a) kushtaki au kushtakiwa;
- (b) kuingia katika mikataba;
- (c) kuchukua, kununua au vyenginevyo kujipatia, kuzuia, kuendeleza au kuondosha mali inayohamishika au isiyohamishika;
- (d) kukopa au kuchangisha fedha;
- (e) kuwekeza na kutunza fedha za Jumuiya ambazo hazihitajiki kwa haraka kwa namna ambayo inaweza kuamuliwa na Jumuiya kila baada ya muda; na
- (f) kufanya au kutekeleza mambo mengine yoyote au vitendo ambavyo kisheria vinaweza kufanywa na chombo kinachojitegemea.

4.-(1) Jumuiya itakuwa na malengo yafuatayo:

Malengo
na Kazi za
Jumuiya.

- (a) kuulinda Katiba ya Zanzibar na kukuza utawala wa Sheria na usimamizi wa haki;
- (b) kuhakikisha kwamba mawakili wote ambao wanafanya kazi ya uwakili au wanatoa huduma za uwakili wanakidhi viwango vya mafunzo, uwezo wa kitaaluma na maadili ya kitaaluma ambayo ni sahihi kwa huduma za uwakili wanazozitoa;
- (c) kuwezesha upatikanaji wa taaluma ya sheria kwa wanachama wa Jumuiya na watoaji wa huduma wasaidizi, ikijumuisha wasaidizi wa sheria kupitia ukuzaji wa viwango vya juu vya elimu na mafunzo ya sheria;
- (d) kuwezesha utambuzi wa mageuzi ya mfumo wa taaluma ya sheria ambao utakuwa imara, wa uwajibikaji, wa ufanisi na unaojitegemea;
- (e) kuweka utaratibu unaofaa kwa ajili ya utoaji wa fursa sawa kwa mawakili wote Zanzibar; na

- (f) kulinda na kukuza maslahi ya watumiaji wa huduma za sheria na maslahi ya wananchi kwa ujumla, kwa kutoa haki, ubora, ufanisi na kwa utaratibu wa wazi kwa ajili ya maamuzi ya malalamiko dhidi ya mawakili.

(2) Jumuiya itakuwa na kazi zifuatayo:

- (a) kuwasaidia wananchi wa Zanzibar katika masuala yanayohusiana na sheria;
- (b) kuweka, kulinda na kuendeleza viwango vya mafunzo, uwezo wa kitaalamu na maadili ya kitaalamu kwa utoaji wa huduma za kisheria Zanzibar;
- (c) kuweka, kuendeleza na kukuza viwango vya utendaji kitaaluma, maadili ya kiutendaji, na mafunzo kwa ajili ya taaluma ya Sheria Zanzibar;
- (d) kuwakilisha, kulinda na kuwasaidia wanachama wa taaluma ya sheria Zanzibar katika mambo yanayohusiana na masharti ya utendaji na maslahi;
- (e) kuendeleza na kuwezesha mipango ya mafunzo stahiki kwa mawakili; na
- (f) kufanya mambo yote mengine yanayohusiana au yanayoendana na kazi zake.

Uwezo wa jumla wa Jumuiya.

5. Jumuiya itakuwa na uwezo wa kufanya mambo yote muhimu kwa ajili ya upatikanaji wa mafanikio stahiki na bora ya malengo ya Jumuiya na utekelezaji wa kazi zake.

Misingi ya uongozaji.

6. Katika kutekeleza kazi na uwezo wake chini ya Sheria hii, Jumuiya itazingatia misingi ya:

- (a) uendelezaji wa amani, umoja na mshikamano;
- (b) uhifadhi na uendelezaji wa masuala ya kikatiba, haki na utawala wa sheria;
- (c) uwezesaji wa upatikanaji wa haki;
- (d) ulinzi wa maslahi ya umma; na
- (e) uhifadhi wa heshima na taaluma.

Jumuiya haitafunga mana na mrengo wa kisiasa.

7. Jumuiya itakuwa ni chombo cha kitaaluma na kwa madhumni hayo haitokuwa na mrengo wa kisiasa na haitajiingiza, haitajihusisha au kufungamana na mambo yoyote ya kisiasa ya chama chochote cha siasa au mambo ya uchaguzi wa kisiasa.

**SEHEMU YA TATU
UWANACHAMA WA JUMUIYA**

8. Jumuiya itaundwa na:

Uwana-
chama.

- (a) wanasheria wote na wathibitishaji rasmi waliosajiliwa na sheria husika;
- (b) watu wote waliosajiliwa na walioidhinishwa chini ya Sheria hii; na
- (c) watu wote waliotajwa kama wanachama wa heshima wa Jumuiya kwa mujibu wa kifungu cha 9 cha Sheria hii.

9.-(1) Baraza linaweza kuteua watu mashuhuri katika fani ya sheria kuwa wanachama wa heshima wakudumu au kwa kipindi ambacho Baraza litaona inafaa. Wanachama
wa heshima.

(2) Jaji Mkuu, Mwanasheria Mkuu, Mkurugenzi wa Mashtaka au Jaji wa Mahakama Kuu ya Zanzibar baada ya kustaafu anaweza kuwa mwanachama wakudumu wa heshima wa Jumuiya.

(3) Mwanachama wa heshima hatotakiwa kulipa ada yoyote au michango mengine yoyote itakayotozwa kwa wanachama kila baada ya muda.

(4) Kwa kuzingatia masharti ya kifungu kidogo cha (1), Baraza kabla ya kuteua watu mashuhuri, litazingatia sifa, ujuzi, taaluma na uzoefu wa wahusika.

10.-(1) Kwa mujibu wa masharti ya Sheria hii, wanachama wa Jumuiya watukuwa na haki na fursa sawa.

Haki na fursa
kwa wana-
chama.

(2) Wanachama hai watastahiki kupiga kura katika mikutano mikuu ya Jumuiya.

(3) Mtu, asiyekuwa mwanachama hai ambaye ni mkaazi chini ya sheria za Zanzibar hatokuwa na sifa ya kuchaguliwa kuwa mjumbe wa Baraza.

11.-(1) Kwa madhumuni ya masharti ya Sheria hii, Baraza linaweza kumsimamisha, kumfukuza au kumzuilia sehemu au haki zote au fursa za mwanchama yeyote asiyekuwa mwanachama wa heshima kwa namna na sababu zilizoлезwa katika Kanuni zitakazotungwa chini ya Sheria hii. Kusimami-
shwa,
kufukuzwa
u kuzuliwa.

(2) Mwanachama hatosimamishwa, hatofukuzwa au kuzuliwa sehemu au haki au fursa zote isipokuwa atapewa fursa ya kujibu tuhuma zote zilizotolewa dhidi ya mwanachama huyo.

(3) Mwanachama ambaye amesimamishwa au kufukuzwa katika Jumuiya hatostahiki, katika kipindi ambacho amesimamishwa au kufukuzwa, kupatiwa haki au fursa yoyote ya uwanachama.

(4) Mwanachama wa Jumuiya ambaye atakuwa amesimamishwa au kufukuzwa katika Jumuiya, chombo kilichompa ruhusa ya kufanya kazi za uwakili kitafuta au kusimamisha ruhusa hiyo.

Kusita
kwa
mwana-
chama.

12. Mwanachama wa Jumuiya, asiyekuwa mwanachama wa heshima, ambaye ana cheti cha kufanya kazi za uwakili ataendelea kuwa mwanachama hadi:

- (a) mwisho wa mwaka ambao cheti hicho kimetolewa; au
- (b) pale jina lake limeondolewa kutoka katika Daftari la Mawakili.

Ada ya
mwaka ya
Jumuiya.

13. -(1) Kiwango cha ada ya mwaka kwa wanachama wa Jumuiya kinachostahiki kulipwa chini ya Sheria hii kitapangwa na Baraza kila baada ya muda kwa kuzingatia kifungu kidogo cha (3) cha kifungu hiki.

(2) Ada ya mwaka italipwa na wanachama kila mwaka kabla ya Mkutano Mkuu wa Jumuiya.

(3) Katika kupanga kiwango cha ada ya mwaka, Baraza litakuwa huru kufanya ada hizo katika madaraja tafauti ambayo yanaweza kulipwa na makundi ya wanachama kama Baraza litakavyoona inafaa.

(4) Baraza linaweza, kila baada ya muda kwa madhumuni ya Jumuiya, kupanga tozo nyengine zitakazolipwa na wanachama wote wanaowajibika kulipa ada ya mwaka chini ya Sheria hii.

SEHEMU YA NNE VYOMBO VYA JUMUIYA

Vyombo
vya
Jumuiya.

14. Kwa uendeshaji mzuri wa Jumuiya kutakuwa na vyombo vya Jumuiya vifuatavyo:

- (a) Mkutano Mkuu;
- (b) Baraza; na
- (c) Sekretarieti.

Mkutano
Mkuu.

15.-(1) Mkutano Mkuu utakuwa ndio chombo cha juu cha Jumuiya.

(2) Jumuiya itafanya Mkutano Mkuu mmoja ndani miezi sita kwa baada ya tarehe 31 Disemba katika kila mwaka na mahali pakufanyia mkutano kama itakavyoamuliwa na Baraza.

(3) Mkutano Mkuu itajumuisha wanachama wote wa Jumuiya.

(4) Afisa Mtendaji Mkuu atakuwa Katibu wa Mkutano Mkuu wa Jumuiya.

(5) Gharama za Mkutano Mkuu zitatokana na fedha za Jumuiya.

(6) Taarifa ya Mkutano Mkuu itatolewa na Baraza angalau siku thelathini kabla ya tarehe ya Mkutano.

(7) Rais wa Jumuiya ataongoza Mkutano Mkuu na akiwa hayupo Makamu wa Rais ataongoza Mkutano Mkuu.

(8) Mkutano Mkuu wa Mwaka unaweza kujipangia utaratibu wake, na hususani katika uitishaji wa mikutano, taarifa itakayotolewa ya mikutano, uendeshaji mikutano, uwekaji wa kumbukumbu, uhifadhi, utoaji na uchunguzi wa kumbukumbu hizo.

16. Mkutano Mkuu utakuwa na kazi zifuatazo:

Kazi za
Mkutano
Mkuu.

- (a) kuandaa sera za msingi za Jumuiya;
- (b) kupokea na kuthibitisha taarifa za utendaji za Jumuiya;
- (c) kuidhinisha maazimio na maamuzi yote ya Jumuiya;
- (d) kupitia na kuidhinisha bajeti ya mwaka ya Jumuiya;
- (e) kusimamia kwa ujumla kazi za Jumuiya.

17. Mkutano Mkuu utakuwa na uwezo ufuatao:

Uwezo wa
Mkutano
Mkuu.

- (a) kuchagua viongozi wa ofisi;
- (b) kuchagua wajumbe wengine watano wa Baraza kwa kuzingatia jinsia;
- (c) kumsimamisha mwanchama wa Jumuiya; na
- (d) kutekeleza uwezo mwengine wowote uliotolewa chini ya Sheria hii.

18.—(1) Mkutano mwengine wowote wa Jumuiya usiokuwa Mkutano Mkuu utajulikana kama ni Mkutano wa Dharura na unaweza kuitishwa muda wowote endapo Baraza litaona inafaa. Mkutano
wa
Dharura.

(2) Mkutano Mkuu unaweza kuombwa kufanyika na thuluthi mbili ya wanachama hai kwa kutoa taarifa ya maandishi iliyosainiwa na wanachama wote hao kwa kuainisha ajenda ya mkutano unaopendekezwa.

(3) Kwa kuzingatia kifungu kidogo cha (2) cha kifungu hiki, taarifa itapelekwa kwa Afisa Mtendaji Mkuu.

(4) Bila kujali masharti ya kifungu kidogo cha (6) cha kifungu 15 cha Sheria hii, taarifa fupi isiyozidi siku thelathini inaweza kutolewa wakati ambao Baraza litaona inafaa.

(5) Masharti ya kifungu cha 15 cha Sheria hii yatatumika sawa kwa Mikutano ya Dharura.

Akidi. **19.** (1) Akidi ya Mkutano Mkuu itakuwa angalau zaidi ya nusu ya wanachama hai wote wa Jumuiya.

(2) Masuala yote yatakayojitokeza katika mikutano yataamuliwa kwa maafikiano.

(3) Endapo maamuzi hayakufikiwa kwa maafikiano chini ya kifungu kidogo (2) cha kifungu hiki, masuala yataamuliwa kwa wingi wa kura za wanachama waliohudhuria.

(4) Mwenyekiti katika Mkutano Mkuu atakuwa na kura ya ujumbe na endapo kura zitakuwa sawa, atakuwa na kura ya maamuzi.

Baraza la Jumuiya. Baraza la Jumuiya. **20.**-(1) Kutakuwa na Baraza ambalo litakuwa ni chombo cha uendeshaji cha Jumuiya

(2) Baraza litaundwa na:

(a) Viongozi wa Ofisi; na

(b) Wajumbe wengine watano watakoachaguliwa na Mkutano Mkuu angalau wawili miongoni mwao wawe wanawake.

(3) Afisa Mtendaji Mkuu atakuwa Katibu wa Baraza.

Kazi za Baraza. **21.**-(1) Baraza litakuwa na kazi za jumla za kusimamia na kudhibiti mambo ya Jumuiya.

(2) Bila ya kuathiri kazi chini ya kifungu kidogo cha (1) cha kifungu hiki, Baraza litakuwa na kazi maalumu za:

(a) kujibu masuala yanayo athiri utendaji kazi na miiko ya taaluma, mwenendo na nidhamu ya wanachama wake;

(b) kutambua jambo lolote linaloathiri Jumuiya au mwenendo wa taaluma ya wanachama wake;

(c) kuwasilisha mbele ya Mkutano Mkuu wa Jumuiya jambo lolote ambalo inaloliona ni muhimu kwa Jumuiya au kwa maslahi ya taaluma na kutoa mapendekezo yoyote na kuchukua hatua kama itakavyoona inafaa kuhusiana na jambo hilo;

- (d) kuwawakilisha wanachama wa Jumuiya au sehemu ya wanachama katika jambo lolote ambalo linaweza kuwa la muhimu au haraka;
- (e) kununua, kukodi au vyenginevyo kujipatia na kutafuta maeneo yanayofaa kwa ajili ya matumizi ya Jumuiya;
- (f) kuwasiliana, kila baada ya muda, na vyombo vyengine vinavyofanana na wanachama wa taaluma katika maeneo mengine kwa ajili ya kupata au kubadilishana taarifa juu ya mambo yote yatakayoleta faida au maslahi kwa wanachama;
- (g) kupeleka malalamiko au madai yaliyofanywa na au dhidi ya Jumuiya kwa ajili ya upatanishi na kwa kuzingatia na kutekeleza kila uamuzi uliofanywa kutokana na usuluhishi na kupendekeza wasuluhishi ikiwa itaombwa kufanya hivyo;
- (h) kufanya na kutoa stakabadhi, malipo mengine ya fedha yanayolipwa kwa malalamiko na au kwa madai ya Jumuiya;
- (i) kuunda au kushiriki katika uundaji wa kampuni yoyote kwa madhumuni ya utekelezaji wa kazi zote au sehemu ya kazi za Jumuiya;
- (j) kukopa au kuchangisha fedha kutokana na deni la benki au vyenginevyo kwa kuweka rehani au dhamana nyengine zitakazokuwepo au zitakazohusu mali zote au sehemu na haki za Jumuiya au bila dhamana yoyote hiyo na kwa kuzingatia vigezo vya vipaombele au vyenginevyo kama Baraza litakavyoona inafaa; na
- (k) kutekeleza kazi nyengine yoyote ambayo hayajaelezwa katika Sheria hii na inatakiwa kutekelezwa na wanachama wa Jumuiya katika Mkutano Mkuu.

(3) Katika utekelezaji kazi zake chini ya Sheria hii, Baraza litahakikisha kwamba Jumuiya haitumiki kwa madhumuni yoyote yatakayopelekea utabaka, udini, ubaguzi au namna nyengine yoyote ya tendo ambalo halitoi taswira nzuri ya Jumuiya.

22. Baraza litakuwa na uwezo wa:

Uwezo wa
Baraza.

- (a) kutunga Kanuni ndogo kwa mambo yote ambayo hayajaelezwa kuwa ni ya Jumuiya katika Mkutano Mkuu ikiwa yameelezwa kuwa ni miongoni mwa uwezo wake au hayajaelezwa;
- (b) kuteua kupitia mamlaka yake maofisa, makarani, mawakala na watumishi wa kudumu, wa muda au kwa huduma maalum kama litakavyoona inafaa kila baada ya muda na kuanisha majukumu yao na masharti ya huduma;

- (c) kufungua, kutetea, au kufanya mazungumzo ya malipo juu ya shauri lolote liliofunguliwa na au dhidi ya Jumuiya, maaofisa wa Jumuiya au vyenginevyo linalohusu masuala ya Jumuiya na kufanya mazungumzo ya malipo na kuruhusu muda wa malipo hayo au kuridhia madeni yoyote yaliyopo au malalamiko yoyote au madai yaliyofanywa na au dhidi ya Jumuiya; na
- (d) kutekeleza uwezo mwengine wowote ambao haujielezwa katika Sheria hii, na unatakiwa kutekelezwa na wanachama wa Jumuiya katika Mkutano Mkuu.

Kusita
kuwa
mjumbe
wa
Baraza.

23. Mjumbe wa Baraza atasita kushika madaraka ikiwa:

- (a) atasita kuwa mwanachama wa Jumuiya;
- (b) atajiuzulu;
- (c) atafariki;
- (d) atasita kuwa mjumbe wa Baraza kwa maazimio ya idadi kubwa ya wanachama katika Mkutano Mkuu wa Jumuiya.
- (e) amefutwa katika daftari la mawakili au amesimamishwa kufanya kazi za uwakiliau ametiwa hatiani kwa kosa linalohusisha udanganyifu au kukosa uaminifu;
- (f) amethibitishwa na mamlaka yenye uwezo kuwa hana akili timamu au ana ugonjwa wa kimwili ambao unamfanya ashindwe kutekeleza majukumu yake;
- (g) amethibitishwa na mahakama yenye uwezo kuwa amefilisika; au
- (h) ameshindwa kuhudhuria vikao vitatu mfululizo ya bila ya kulitaarifu Baraza.

Mkutano
wa
Baraza.

24.-(1) Baraza litakutana angalau mara moja katika kila miezi mitatu na linaweza kukutana wakati wowote inapohitajika.

(2) Akidi ya Kikao cha Baraza itakuwa angalau nusu ya wajumbe wote.

Mkutano
maalumu
wa Baraza.

25. (1) Mkutano maalumu utaitishwa muda wowote ikiwa utatakiwa kufanyika na angalau nusu ya wajumbe wote wa Baraza.

(2) Baraza litaitisha mkutano maalumu wa Jumuiya ndani ya siku kumi nne baada ya kupokea maombi yaliyowasilishwa chini ya kifungu kidogo cha (1) cha kifungu hiki.

26. Kwa kuzingatia masharti ya Sheria hii, namna ya kuitisha mikutano ya kawaida na mikutano maalumu ya Baraza na utaratibu wa mikutano hiyo, itakuwa kama Baraza litakavyoweza kuainisha kila baada ya muda.

Kuitisha
na
utaratibu
wa
mikutano.

27.-(1) Azimio la Baraza katika Mkutano litapitishwa kwa maafikiano.

Maazimio
ya Baraza.

(2) Endapo maafikiano chini ya kifungu kidogo cha (1) cha kifungu hiki hayakufikiwa, azimio litapitishwa kwa wingi wa kura za wajumbe wa Baraza waliohudhuria.

(3) Mwenyekiti katika Mkutano wa Baraza atakuwa na kura ya ujumbe na endapo ikitokezea usawa wa kura atakuwa na kura ya maamuzi.

28. Utaratibu wa upigaji wa kura katika mikutano utakuwa kama itakavyoainishwa na Kanuni ndogo zitakazotungwa na Baraza chini ya Sheria hii.

Utaratibu
wa upigaji
kura.

29.-(1) Azimio la Baraza katika mkutano halitorekebishwa au kubatilishwa ispokuwa kwa azimio maalumu la Baraza litakalopitishwa dhidi ya azimio hilo la awali.

Marekebisho
ya azimio.

(2) Kwa madhumuni ya kifungu hiki “azimio maalumu” maana yake ni azimio lililopitishwa na wajumbe wasiopungua theluthi mbili ya wajumbe wa Baraza waliohudhuria nakupiga kura katika mkutano wa Baraza ulioitishwa kwa nia ya kupendekeza azimio hilo.

30. Baraza litawezesha kuchukuliwa na kuhifadhiwa kumbukumbu sahihi za mikutano yote ya Baraza.

Kuhifadhiwa
kwa
Kumbukumbu.

31.-(1) Kutakuwa na Sekretarieti ambayo itaongozwa na Afisa Mtendaji Mkuu.

Sekretarieti.

(2) Sekretarieti itakuwa na jukumu la kusimamia masuala ya Jumuiya ya kila siku.

(3) Sekretarieti, kila baada ya muda, itapokea maelekezo ya jumla au maalumu kutoka kwenye Baraza kupitia Afisa Mtendaji Mkuu.

32.-(1) Sekretarieti itaundwa kwa namna ya kukuza uwajibikaji kwa utendaji ulio na ufanisi na kumjali mteja katika taaluma.

Muundo wa
sekretarieti.

(2) Bila ya kuathiri kifungu kidogo cha (1) cha kifungu hiki, Sekretarieti itaundwa na idara zifuatazo:

- (a) Idara ya viwango vya utendaji kazi za uwakiliambayo itakuwa na wajibu wa kukuza utendaji ulio na ufanisi na kumjali mteja na kufanikisha kufuata kwa ukamilifu kanuni za utendaji katika taaluma kupitia ushauri, kusaidia na aina nyengine ya misaada kwa mawakili na kampuni za kisheria;

- (b) Idara ya utekelezaji na maadili ambayo itakuwa na wajibu wa kupokea na kutathimini malalamiko dhidi ya mawakili na uwendeshaji wa kesi mbele ya Kamati ya Maadili;
- (c) Idara ya maendeleo ya taaluma endelevu ambayo itakuwa na wajibu wa kuhakikisha kuwa wanachama wanafuata kanuni husika; na
- (d) Idara nyengine yoyote ambayo Baaraza linaweza, kila baada ya muda, kuanzisha endapo litaona inafaa.

Afisa
Mtendaji
Mkuu.

33.-(1) Kutakuwa na Afisa Mtendaji Mkuu wa Jumuiya ambaye atakuwa dhamana wa Sekretarieti ya Jumuiya.

(2) Afisa Mtendaji Mkuu atateuliwa na Baraza kwa utaratibu wa uajiri ulio wa uwazi na ushindani.

(3) Afisa Mtendaji Mkuu atawajibika kwa Baraza kwa usimamizi na uendeshaji wa kila siku wa Sekretarieti, masuala na kazi za Jumuiya kama Baraza litakavyoamua.

(4) Mtu atakuwa na sifa ya kuteuliwa kuwa Afisa Mtendaji Mkuu wa Jumuiya ikiwa:

- (a) ni Mzanzibar na ni wakili wa Mahakama Kuu ya Zanzibar mwenye uzoefu wa angalau miaka saba; na
- (b) mwenye kiwango cha juu cha uwadilifu.

(5) Mtu aliyeteuliwa kuwa Afisa Mtendaji Mkuu atashika madaraka kwa kipindi cha miaka mitatu na anaweza kuwa na sifa ya kuteuliwa tena baada kuidhinishwa na Baraza.

(6) Afisa Mtendaji Mkuu anaweza kuondolewa madarakani na Baraza kwa kuwepo sababu za msingi na kwa utaratibu utakaoelezwa katika Kanuni ndogo zitakazotungwa na Baraza.

SEHEMU YA TANO FEDHA NA MATUMIZI YA JUMUIYA

Vyanzo
vya
mapato
vya
Jumuiya.

34.-(1) Vyanzo vya mapato vya Jumuiya vitatokana na:

- (a) michango yote ya mwaka yatakayolipwa kwa Jumuiya;
- (b) riba zote, faida na mapato mengine au faida inayotokana na uwekezaji wa Fedha za Jumuiya;
- (c) mapato yanayotokana na uwekezaji wowote wa Fedha za Jumuiya;
- (d) fedha zote zilizokopwa kwa madhumuni ya Jumuiya;

- (e) fedha nyengine zozote ambazo zinazoweza kumilikiwa au zinazotokana na Jumuiya au zimepokelewa na Baraza kwa ajili ya Jumuiya.

35.-(1) Fedha za Jumuiya zitatumika kwa:

Matumizi
ya
Fedha.

- (a) gharama zilizoingiwa na Jumuiya katika kutekeleza kazi zake na mikutano chini ya Sheria hii;
- (b) uwekezaji wa fedha ambazo ni sehemu ya fedha za Jumuiya na hazihitajiki wakati huo kwa matumizi mengine yoyote; na
- (c) kurejesha fedha zote zilizokopwa na Jumuiya na malipo ya riba kwa fedha zilizokopwa; na
- (d) kulipa fidia au kupunguza hasara endapo imethibitika na kuridhiwa na Baraza kwamba mtu yeyote amepata hasara kutokana na udanganyifu wa Wakili kuhusiana na utendaji kazi wa uwakili Zanzibar.

(2) Malipo chini ya aya (d) ya kifungu kidogo cha (1) cha kifungu hiki, hayatafanywa kuhusiana na hasara yoyote isipokuwa taarifa ya hasara hiyo imepokelewa na Jumuiya kwa namna na ndani ya wakati baada ya hasara hiyo kujulikana na mtu ambaye alipata hasara hiyo kama itakavyoweza kuainishwa na kanuni ndogo.

(3) Baraza linaweza kutunga kanuni ndogo kuhusiana na utaratibu wa kufuatwa kwa ajli ya kutekeleza kifungu hiki na kuhusiana na jambo lolote litakalojitokeza, litakalochangia kwa masharti haya au linalohusiana uendeshaji au uhifadhi wa Fedha.

36.-(1) Baraza litasababisha kuwekwa na kukaguliwa hesabu za fedha zote, mali na rasilimali za Jumuiya tarehe 31 Desemba kila mwaka na mkaguzi atakayeteuliwa na Mkutano Mkuu wa mwaka wa Jumuiya.

Uwekaji
wa
hesabu.

(2) Mkaguzi atakayeteuliwa chini ya kifungu kidogo cha (1) cha kifungu hiki, hatokuwa mwanachama wa Jumuiya.

37. Kwa kadri itakavyowezezana baada ya tarehe 31 Desemba ya kila mwaka, Baraza litawasilisha kwa Jumuiya katika Mkutano Mkuu taarifa kamili ya shughuli za Jumuiya ikijumuisha shughuli za Baraza na za kamati yoyote iliyoteuliwa na Baraza, pamoja na hesabu zilizokaguliwa kwa mujibu wa kifungu cha 36 cha Sheria hii, kwa miezi kumi na mbili ya mwaka uliomalizika.

Taarifa na
hesabu.

**SEHEMU YA SITA
MASHARTI MENGINEYO**

Nafasi ya
Mwanasheria
Mkuu kwa
Jumuiya.

38.-(1) Mwanasheria Mkuu kama Mkuu wa Mwakili atafanya kazi kwa kushirikiana na Jumuiya katika masuala yanayohusiana na utendaji kazi za uwakili Zanzibar na atahakikisha Jumuiya inatekeleza kazi zake kwa mujibu wa masharti ya Sheria hii.

(2) Endapo itatokea kwa maoni ya Mwanasheria Mkuu kwamba, Jumuiya inatekeleza kazi zake kinyume na masharti na malengo ya Sheria hii, Mwanasheria Mkuu ataliita Baraza kulizungumzia jambao hilo.

Uchaguzi.

39.-(1) Kutakuwa na uchaguzi wa Jumuiya wa kuchagua Viongozi wa Ofisi na wajumbe wa Baraza.

(2) Wanachama wote wa Jumuiya wenye sifa ya kupiga kura chini ya Sheria hii watashiriki kwenye Mkutano Mkuu wa Mwaka kwa uchaguzi wa Rais wa Jumuiya, Makamu wa Rais wa Jumuiya, Mweka hazina na wajumbe watatu wa Baraza.

(3) Mpiga kura yeyote mwenye sifa chini ya Sheria hii ambaye atashawishika kuwa mgombea katika uchaguzi huo atapeleka maombi kwa Baraza mwezi mmoja kabla ya uchaguzi.

(4) Rais wa Jumuiya atakuwa ni Mzanzibari na Mwenyekiti wa Jumuiya na Baraza na ataendesha mikutano yote ya Jumuiya na Baraza.

(5) Wajumbe watakaochaguliwa chini ya kifungu hiki watashika madaraka kwa kipindi cha miaka miwili na wanaweza kuchaguliwa tena kwa kipindi chengine kimoja tu.

Kanuni
ndogo
zita kazotun-
gwa
na Baraza.

40.-(1) Baraza linaweza, kwa mujibu wa masharti ya Sheria hii na kwa kuidhinishwa na azimio la wanachama, kutunga Kanuni ndogo ambazo zitafuatwa na wanachama wote wa Jumuiya zinazoeleza jambo lolote kati ya mambo yafuatayo:

- (a) michango ya mwaka;
- (b) sababu na utaratibu unaohusiana na usimamishwaji au ufukuzwaji wa wanachama wa Jumuiya;
- (c) udhibiti wa mamlaka yanayotekelezwa na Baraza na kamati yoyote au kamati ndogo ya Baraza na ukasimishaji wa mamlaka;
- (d) utaratibu wa kuitisha mikutano ya Baraza, kamati za Baraza, akidi na utaratibu wa uendeshaji wa mikutano ya Baraza;
- (e) utaratibu wa uitishaji wa Mkutano Mkuu wa Jumuiya, akidi na utaratibu wa uendeshaji wa Mikutano Mkuu;

- (f) utaratibu wa uchaguzi, sifa, uondoshaji na uwekaji wa Rais wa Jumuiya, Makamu wa Rais na wajumbe wengine wa Baraza na wawakilishi wa Jumuiya katika Kamati ya Maadili;
- (g) utaratibu wa uteuzi, uondoshaji na uwekaji wa mtu aliyependekezwa na Jumuiya kwenye chombo chochote cha kikatiba au kisheria;
- (h) utambuzi, usimamizi na hadhi ya uwanachama wa wanachama wasiokuwa hai;
- (i) uhifadhi na matumizi ya muhuri;
- (j) njia mbadala za utatuzi wa migogoro zinazojumuisha usuluhishi na upatanishi;
- (k) mila na maadili ya taaluma ya wanachama; na usimamizi wa shughuli za kibiashara na matangazo yanayotolewa na wanachama kuhusu huduma zao;
- (l) makubaliano ya vigezo na jumuiya nyengine za wanasheria; na
- (m) mambo mengine yoyote yanayoweza kuwa muhimu kwa ajili ya kutekeleza malengo na utekelezaji wa masuala ya Jumuiya.

(2) Kanuni ndogo zitakazotungwa na Baraza chini ya masharti ya kifungu hiki zitawasilishwa kwenye Mkutano Mkuu wa Jumuiya utakaoitishwa kwa madhumuni hayo.

(3) Kanuni ndogo zitakazotungwa na Baraza kabla ya kuanza kutumika zitatangazwa katika Gazeti Rasmi la Serikali na Mwanasheria Mkuu.

41. Waziri anaweza kutunga Kanuni kwa ajili ya utekelezaji mzuri wa masharti ya Sheria hii. Kanuni.

42.-(1) Msajili wa Jumuiya, mara baada ya kuanza kutumika kwa Sheria hii, atafuta usajili wa Jumuiya wa Mwakili Zanzibar uliofanywa chini ya Sheria ya Jumuiya Nam. 6 ya 1995. Kufutwa
kwa
Usajili na
Kubakiza.

(2) Bila ya kujali masharti ya kifungu kidogo cha (1) cha kifungu hiki, majukumu, wajibu, mali na madeni ya Jumuiya cha Wansheria Zanzibar yaliyokuweopo kabla ya kuanza kutumika Sheria hii yatahamishiwa moja kwa moja kwa Jumuiya kilichoanzishwa chini ya masharti ya Sheria hii.

MADHUMUNI NA SABABU

Madhumuni na sababu ya Mswada huu ni kuanzisha kisheria Jumuiya ya Mawakili Zanzibar na kuwezesha usimamizi wake katika kulinda Katiba ya Zanzibar na kukuza utawala wa Sheria na usimamizi wa haki; kuhakikisha kwamba mawakili wote ambao wanafanya kazi ya uwakili au wanatoa huduma za uwakili wanakidhi viwango vya mafunzo, uwezo wa kitaaluma na maadili ya kitaaluma ambayo ni sahihi kwa huduma za uwakili wanazozitoa; kuwezesha upatikanaji wa taaluma ya sheria kwa wanachama wa Jumuiya na watoaji wa huduma wasaidizi, ikijumuisha wasaidizi wa sheria kupitia ukuzaji wa viwango vya juu vya elimu na mafunzo ya sheria; kuwakilisha, kulinda na kusaidia wanachama wa taaluma ya sheria Zanzibar katika mambo yanayohusiana na masharti ya utendaji kazi na maslahi; kuwezesha utambuzi wa mageuzi ya mfumo wa taaluma ya sheria ambao utakuwa imara, wa uwajibikaji, wa ufanisi na unaojitegemea; kuweka utaratibu unaofaa kwa ajili ya utoaji wa fursa sawa kwa mawakili wote Zanzibar; na kulinda na kukuza maslahi ya watumiaji wa huduma za sheria na maslahi ya wananchi kwa ujumla, kwa kutoa haki, ubora, ufanisi na kwa utaratibu wa wazi kwa ajili ya maamuzi ya malalamiko dhidi ya mawakili.

Mswada huu umegawika katika Sehemu Kuu Sita:

Sehemu ya Kwanza: inaweka masharti ya awali ambayo yanajumuisha jina fupi na kuanza kutumika; na tafsiri ya maneno mbali mbali yaliyotumika katika Mswada.

Sehemu ya Pili: inaweka masharti yanayohusiana na kuanzishwa Jumuiya ya Mawakili Zanzibar. Sehemu hii inaelezea malengo na kazi za Jumuiya, uwezo wa jumla wa Jumuiya, misingi ya uongozaji na pia inaweka masharti kwa Jumuiya hiyo kutokufungamana na mrengo wa kisiasa.

Sehemu ya Tatu: inapendekeza masharti yanayohusika na uwanachama, wanachama wa heshima, haki na fursa kwa wanachama, kusimamishwa, kufukuzwa au kuzuiliwa, kusita kwa mwanachama na ada ya mwaka ya Jumuiya.

Sehemu ya Nne: inaweka masharti yanayohusiana na vyombo vya Jumuiya, Mkutano Mkuu, kazi za Mkutano Mkuu, Mkutano wa dharura, akidi. Sehemu hii pia inaweka masharti yanayohusiana na kuanzishwa kwa Baraza la Jumuiya, kazi na uwezo wa Baraza, kusita kuwa mjumbe wa Baraza, mikutano ya Baraza, mkutano maalumu wa Baraza, kuitisha na utaratibu wa mikutano ya Baraza, maazimio ya Baraza, upigaji kura, utaratibu wa upigaji kura, marekebisho ya azimio na kuhifadhiwa kwa kumbukumbu. Sehemu hii inaweka masharti ya uundaji wa Sekretarieti, muundo wa sekretarieti na Afisa Mtendaji Mkuu.

Sehemu ya Tano: inaelezea kuhusu masharti ya vyanzo vya fedha, matumizi ya fedha, uwekaji wa hesabu, ripoti na hesabu.

Sehemu ya Sita: inaelezea masharti ya jumla. Sehemu hii inaweka masharti yanayohusu nafasi ya Mwanasheria Mkuu katika Jumuiya, uchaguzi wa maafisa wa Jumuiya, kanuni ndogo, kanuni; na usitishaji wa usajili na kubakiza.

10 Mei, 2019
ZANZIBAR.

(KHAMIS JUMA MWALIM)
WAZIRI WA KATIBA NA SHERIA
ZANZIBAR